

DABBETÜLARZ (1)

Sayın hocam *dabbetülarz* kelimesi Sebe' suresinin 14'ncü âyetinde de asayı yiyen ağaç kurdu için de kullanılıyor. Hz. Süleyman'ın ölümünü açığa çıkaracağı için bu kelimenin kullanıldığını söyleyebilir miyiz? Dabbetülarz, yeryüzünde Allah'ın tayin ettiği, gerçekleri ortaya çıkarıcı bir unsur olabilir mi?

Cevap: □ *"O söz başlarına geldiği zaman onlara yerden bir dâbbe (canlı) çıkarırız; o onlara, insanların, âyetlerimize inanmadıklarını söyler."* (Neml: 82) âyetinde Allah'ın, suçlu insanların aleyhindeki kararı gerçekleştiği zaman, yerden onlara konuşacak bir canlı çıkaracağı belirtilmektedir ki bunun şekli, büyüklüğü, nereden çıkarılacağı hakkında çeşitli rivayetler vardır. Bu rivayetlerden kimine göre bu hayvanın boyu yetmiş arşın olacak, kimine göre uzunluğu bulutlara değecek, kimine göre iki boynuzu arasında bir fersahlık mesafe bulunacak; dört ayaklı, iki kanatlı, öküz başlı, domuz gözlü, fil kulaklı, deve boynuzlu, aslan yeleli, kaplan renkli, inek kalçalı, koç kuyruklu, deve ayaklı olacak. Yerden çıkışı üç gün sürecek, üç gün içinde ancak vücudunun üçte biri çıkacak, Mescid-i Harâm'dan veya Safâ'dan çıkacak.

Bu rivâyetlerde anlatılanların hiçbiri âyette yoktur. Onun için Fahreddîn-i Râzî: **"Bu tür şeylerden herhangi birinin, Hz. Peygamber □ tarafından söylendiği saptanırsa kabul edilir; yoksa bunlara önem verilmez"**

diyor. Gerçekte bunlar, sahâbî ve tâbîîler zamanında çevrede dolaşan rivayetleri yansıtmaktadır. Ayrıca bunlar, Hz. Peygamber (s.a.v.) zamanında halk arasında, Kıyametten önce böyle bir hayvanın çıkacağı inancının yaygın olduğunu da gösterir. Bu inanç, o zamanki Yahûdîlerden veya başka din mensuplarından Araplara geçmiş olabilir. Nitekim Vehb ibn Münebbih, Uzeyr Aleyhisselâm'ın:

"Sodom'un altından bir hayvan çıkar, insanlara konuşur, herkes onu işitir. (Onu duyan) Gebeler, (korkudan) çocuklarını düşürürler, tatlı su acı olur, ahlâk □ bozulur, hikmet yakılır, ilim kalkar, hayvanın altındaki yer konuşur, o zamanda insanlar, erişemeyecekleri şeyleri isterler, elde edemeyecekleri şeyler için uğraşır, dururlar, yiyemeyecekleri şeyler için çalışırlar" dediğinin anlatıldığını aktarmıştır.

Vehb ibn Münebbih'e dayandırılan bu rivâyet, bu yerden çıkacak hayvan inancının, Yahûdî kaynaklı olduğunu gösterir. Demek ki Yahû-dîler de Kıyâmetten önce yerden bir hayvan çıkacağına inanıyorlardı.

İşte Kur'ân-ı Kerîm, insanların bildiği, inandığı o hayvanın çıkacağı Kıyamet zamanını hatırlatarak toplumu uyarmaktadır. Kurân'ın amacı, insanları, dehşetli Kıyâmet olayına, âhiret hesabına karşı uyarmaktır. Kıyametten önce böyle bir hayvanın çıkacağına inanırız. **Ama bu hayvanın niteliğini, bunun ne anlama geldiğini bilemeyiz.**

Modernist müfessirler de bu hayvanı, tren, otomobil gibi araçlara işaret saymaktadırlar ki bu da zoraki yorumdan başka bir şey değildir.

"(Süleyman'ın) Ölümüne hükmettiğimiz zaman, onun öldüğünü, ancak değneğini yiyen bir ağaç kurdu gösterdi. (Kurdun yemesiyle değnek çürüyüp de ona dayalı duran Süleyman) Yıkılınca (öldüğü anlaşıldı ve) anlaşıldı ki eğer cinler gaybı bilselerdi, (uzun süre) o küçük düşürücü azap içinde kalmazlardı." (Sebe' Suresi: 14)

(devamı yarın....)